

Alp 434

KARYS

Savaitinis Karių
Laikraštis

Kaina: metams 15 lt., pusmečiui 8 lt., 1 mėn. 1 lt. 50 ct. Kareiviams per pusę pigiau. Užsieny metams 25 lt. Atskiras nr. kaina 30 ct. visiems. Skelbimai: petito eilutė 40 ct.; prieš tekstą dvigubai. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė.

30 (478) nr.

1928 m. liepos mėn. 19—24 d.

X metai.

Karo belaisviai geriausias žinių šaltinis apie priešą.

Geriausia kariuomenės vadovybė, neturėdama tikslų žinių apie priešą kariuomenę ir jos vadovybės sumanymus bei žygius, nesugebės tinkamai grumtis su priešais ir ne kartą gali turėti didelių nuostolių ir nepasisekimų kautynėse. Todėl kiekviena vadovybė yra susirūpinusi tinkamai sutvarkyti slaptą žvalgybą, ir įvairiais būdais stengiasi iš kalno sužinoti priešą sumanymus ir apskaičiuoti jo jėgas. Šių laikų karuose žvalgybos darbas dirbti ir suprasti bei įvertinti jo svarbą ir reikšmę privalo sugebėti ne tik karininkai, bet ir eiliniai kariai. Kiekvienas karys privalo dėti visas pastangas ir išnaudoti kiekvieną progą, kad surinktų kiek galima daugiau žinių apie priešą ir jo kariuomenę. Tačiau, tenka pastebėti, kad mes ligi šiol per mažai domimės žvalgybos tarnyba ir maža toje srityje turime patyrimo. Karui ištikus apie priešą kariuomenę ir jos vadovybės sumanymus bei žygius tikslesnių žinių galėsime gauti tik iš karo belaisvių. Žinias apie priešą galima rinkti įvairiais būdais. Vienas iš svarbesnių ir senesnių žinių rinkimo būdų yra priešą belaisvių apklausinėjimas, rastų pas juos įvairių raštų tyrimas.

Pažvelgę į praėjusių amžių karų istoriją pamatysime, kad šis seniausias apie priešą žinių rinkimo būdas beveik nepakitė iki šių dienų. Karo belaisviai visuomet suteikdavo apie savo kariuomenę pačių reikalingiausių ir tiksliausių žinių, kurios yra reikalingos kaip būrių, kuopų, batalionų, pulkų vadams, taip ir vyriausiam karo vadui. Prityrusių asmenų tardomi karo belaisviai gali papasakoti visa, ką jie žino apie savo kariuomenę ir kas reikalinga mūsų vadovybei žinoti. Jei karo belaisvis apsimestų nebiliu arba atsisakytų ką nors pasakoti apie savuosius (tai jiems yra leidžiama einant tarptautiniais nuostatais), tai jau pats belaisvio paėmimo faktas karo vadovybei duoda galimybės sužinoti kokios priešą kariuomenės dalys ir kokios ginklų rūšys sukonecentruotos prieš tą ar kitą fronto barą. Taigi, paėmus keletą belaisvių iš įvairių priešą kariuomenės dalių, nesunku nustatyti kokios priešininko jėgos tame bare veikia. Todėl karo belaisvių paėmimas visuose karuose aukštai buvo vertinamas ir priešakinėms kariuomenės dalims buvo statomas svarbiausias uždavinys paimti karo vadovybei belaisvių. Garsus prancūzų karo vadas Napoleonas visuomet primindavo maršalui Muratui, kad jo kavalerija niekuomet nepamirštų paimti jam karo belaisvių ir savo įsakymuose dažnai pabrėždavo, kad jo kariai saugotųsi patekti priešą nelaisvėn, ir tuo būdu nę aprūpintų priešą vadovybės reikalingomis žiniomis. Didžiajame kare iš belaisvių papasakojimų ir iš laiškų

bei įvairių raštų, kurie buvo randami pas juos, kariaujančių tautų vadovybės dažniausiai laiku sužinodavo apie priešą karo vadovybės sumanymus ir apie ruošiamus puolimus. Tas dažnai pasitaikydavo ir mūsų kovose už nepriklausomybę, kada dėka belaisvių suteiktomis žiniomis būdavo laimėjimo kautynėse ir puolantis priešas būdavo visiškai išsklaidytas. Sužinojus apie ruošiamą kokiame nors fronto bare puolimą, į tą vietą laiku sutraukiama pakankamai kariuomenės ir tinkamai pasiruošiama puolimą atremti.

Tad kaip elgiamasi su karo belaisviais. Paėmus belaisvį nieko nelaukiant reikia tuojau vesti į bataliono arba pulko štabą, kur juos išklausinėja karininkas ir siunčia toliau. Varant į štabą reikia daboti, kad belaisviai tarp savęs nesikalbėtų žodžiais ar ženklais, nes kalbėdamiesi gali susitarti pasakoti melagingas žinias apie savo kariuomenę ir suklaidinti mūsų vadovybę. Ypačingai reikia saugoti, kad belaisviai karininkai nesikalbėtų su kareiviais, nes karininkai gali tiksliai jiems nurodyti ir net įgrasinti duoti melagingas žinias. Geriausia karininkus ir puskarininkius tuojau atskirti nuo eilinių ir varyti atskirai. Varant reikia žiūrėti, kad belaisviai nieko iš kišenių nemėtytų ir jokių raštų bei laiškų nenaikintų. Sudraskytus raštus reikia surinkti ir pristatyti į štabą. Be to, jei yra laiko, tai geriausia paėmus belaisvius tuojau juos išskirstyti ir visus raštus, dokumentus, laiškus, užrašus, dienoraščius, laikraščius ir t. t. paėmus surišti į atskirą pakele, kiekvieno belaisvio atskirai ir pasiųsti drauge su belaisviu į bataliono arba pulko štabą.

Karo belaisvius, kurie yra svetimos tautybės valdančiai tautai, su kuria kariaujama, reikia laikyti atskirai. Pavyzdžiui, kariaujant su Lenkija, pagavus nelaisvėn lenkų kareivių, reikalinga tuojau atskirti nuo lenkų vokiečius, žydus, lietuvius, gudus ir t. t., ir juos kiek galima greičiau siųsti į štabą, nes jie dažniausiai pasakos atvirai ir nuoširdžiausiai visas žinias apie Lenkiją ir jos kariuomenę.

Be to, tenka pastebėti, kad su karo belaisviais žiauriai elgtis nieku būdu negalima. Be ginklo jie mums nėra pavojingi ir bejėgiai, o bejėgi skriausti, niekinti, ir net žudyti, kaip darydavo lenkai ir bolševikai, kultūringai tautai visiškai netinka, labai negarbinga ir nepadoru. Pagaliau turėdami galvoje karo belaisvių svarbą žinių rinkimui apie priešą, privalome gerai įsidėmėti ir kautynėse dėti visas pastangas pagauti belaisvių ir tam reikalui išnaudoti kiekviena progą.

A. U-is.

Radiožvalgybos reikšmė per karą.

Italų spaudos pranešimu, 1927 metų gruodžio mėn. Edinburgo universiteto profesorius Evingas savo pranešimu paskelbė anglų admirolijos paslaptingojo 40-jo kambario paslaptį.

Iš šio profesoriaus pranešimo aiškėja, jog per visą didįjį karą minėtame kambaryje darbavosi pats prof. Evingas su trimis savo bendradarbiais, iššifruodamas kariškas vokiečių radiogramas.

1914 metų gruodžio mėnesį buvo susektas kariškas vokiečių šifras. Nuo to laiko pradėdant ligi pat didžiojo karo pabaigos visos vokiečių radiogramos buvo pagaunamos ir išskaitomos. Pasinaudodama tomis paslaptimis, anglų admirolija galėdavo sekti visus vokiečių laivyno judesius bei veiksmus. Tarp kitko, anglų admirolija savo laiku buvo šiuo būdu prieš kautynes ties Dagerbanku informuojama apie visus kariško vokiečių laivyno vadovybės duodamus įsakymus ir apie vokiečių laivyno bei jų eskadrų sudėtį. Tas pat buvo ir prieš kautynes ties Skageraku.

Tuo būdu visi kariško vokiečių laivyno vadovybės sumanymai būdavo žinomi anglų admirolijai, kuri savo radiožvalgybos dėka galėdavo panaudoti atitinkamas priemones susektiems priešo sumanymams išardyti arba, kur reikia, puolimą tinkamai atremti.

Nuo 1916 metų vokiečių vadovybė kasdien keisdamo savo šifrą. Tačiau profesorius Evingas su savo bendradarbiais buvo jau tiek įgudęs sunkiame savo ra-

diožvalgybos darbe, kad ir tas reiškinys nesudarydavo jam kliūtis; jis sugebėdavo kiekvieną pagautą radiogramą iššifruoti ne ilgiau kaip per tris valandas.

Kai Jungtinės Amerikos Valstybės dar nebuvo stojusios karan į talką santarvininkams, prof. Evingo biūras iššifravo ir pranešė Jung. Amerikos Valstybių prezidentui Vilsonui apie vokiečių vyriausybės pasiūlymą Meksikos vyriausybei sudaryti sutartį (sąjungą) su Vokietija.

Taigi, jeigu dar per didįjį karą radiožvalgyba duodavo gerų rezultatų, tai tuo labiau ji galėtų daug nuveikti šiais laikais ir būsimam kare, nes, kaip žinome, gana tobuli išradimai radijo srity ir radiožvalgybai pranašauja įdomią ateitį.

Dėl to yra labai naudinga, kad kuo didesnis karių skaičius būtų geriau susipažinęs su radiju ir radioaparatais įrengimu bei veikimu. Kaip matome, tos žinios karo metu galės suteikti kartais net labai didelės svarbos pagalbą, nors iš anksto negali žinoti, kaip ir kokiose aplinkybėse teks pasinaudoti radijo pagalba; gi tarnaujant, ypač kariuomenėje, būna geros progos susipažinti su ta susižinojimo sritimi, tuo labiau, kad šiandien net ir vaikai moka jau įrengti paprasčiausią radioaparataus ir klausytis įdomių pranešimų, paskaitų ir koncertų per radiją.

Tuo dalyku reikia susirūpinti, nes jo nauda bei svarba abejoti niekam netenka.

J.

Mūsų skrajojančiam Vyčiui.

(Svelkinimas mūsų motoriniams paukščiams).

Kai gyvenome vergija,
Buvo aiškiai jau matytis:
Štai iškėlęs kalaviją,
Kyla šviesus, narsus Vyčis!

Didingumas vaizdo šito
Tėvynainius sužavėjo —
Juo mums laisvės gandas plito,
Juo mums naujos dienosėjo.

Šviesų Vyči atvaizdavo —
Kylantį aukštyn — kūrėjas,
Tuo dabartį pranašavo:
Kūnu virtusias idėjas!

O dabar, po laisvės kovų,
Ar neskraido šviesus Vyčis,
Buvęs Lietuvos vadovu:
Jis aukštai, aukštai matytis!..

Taip, kaip žmonės kylant matė,
Šviesus jis padangėm skrido:

Vytis Lietuvą atstie,
Vytis laisvės priešus baido!

Ir šią dieną susifaukė
Gyvą vaizdą mūsų Vyčis —
Oro pančius jis sutraukė:
Skrenda — ktekvenam matytis.

Mūsų paukščiai motoriniai
Dangu užestu užleja —
Jie pasauly pirmutiniai,
Kur su Vyčiu norstu skrieja!

Propelerai — šimtas vėjų —
Neša Vyčiu padabintus
Oro laivus nuo puolėjų
Apsiginti pagomintus!

Ei, tu, Vyči, mūsų Vyči,
Lietuvos aukštoj padangėj:
Kaip iškylt vos matyti —
Laisvę saugoji tu brangėj!

Leonas Vitkauskas.

Ruoškimės metinei kariuomenės sporto šventei!

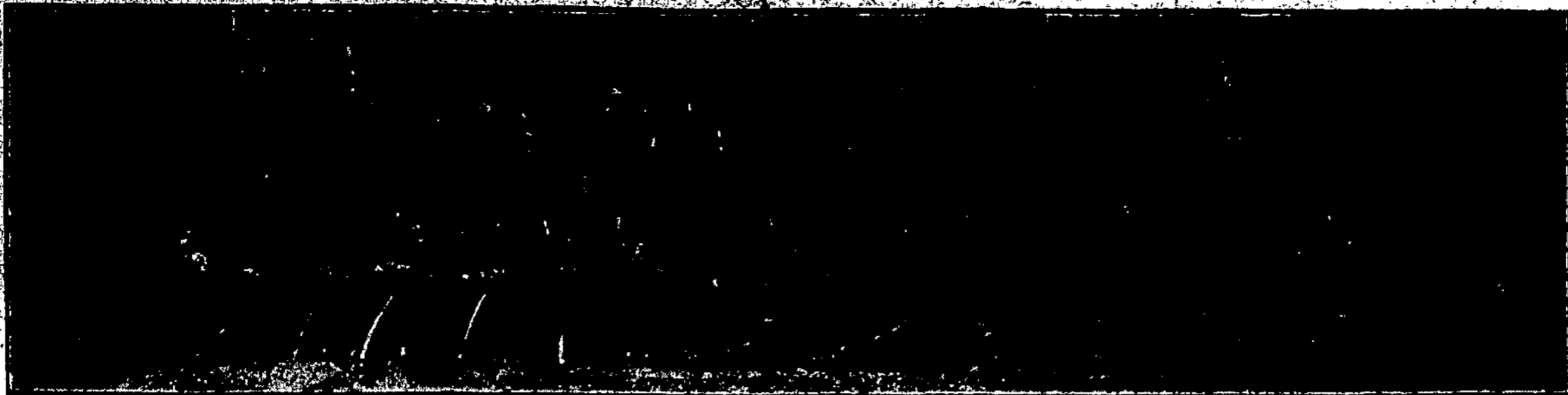
Kaip ir kiekvienais metais, neabejojama ir šiemet, savu laiku, įvyks visų kariuomenės dalių metinė sporto šventė. Gal ne vienam kyla mintis (nors abejoju ar tokių rasis), kuriam galui ji reikalinga? Ką gera mums, kariams, ji suteiks ir kuriam galui rengiami visi tie stadionai ir sporto aikštės? Nejaugi skirtos šiam reikalui gan didelės pinigų sumos negalima būtų naudingesniam reikalui sunaudoti?

Paviršutiniai žiūrint gal kaip kam taip ir atrodo. Juk iš tiesų, sueina, paspardo kamuoli, pameto diską ar ietį ir viskas. Tai tik „baikos“, tinkančios vaikams,

bet niekuomet ne jau subrendusiems vyrams. Bet jei pažvelgsime giliau, pamatysime visai ką kita.

Senas romėnų posakis štai ką sako: „Sveikame kūne — sveika siela“. (In corpore sano, mens sana). Šis posakis yra visų tautų suprantas ir ypač paskutinių laikų įvertintas. Tik tokia tauta pasaulyje gali egzistuoti ir neišsigimti, tik tokia kariuomenė gali būti nepralaužiama ir gali tikėtis nugalėti, kurios morale yra aukšta ir kurios jaunuoliai, kaip fiziniai, taip ir dvasiniai stovi aukščiau už kitus.

Ir šio mes pasieksime tik per sportą. Sportas yra geriausias vaistas nuo visų ligų ir sugėdimo. Tikslai

Resp. Prezidentas ir vyriausybė tarp 2 p. pulko karininkų.

per sportą mes vispusiškai išlavinsim savo kūną ir sustiprinsim dvasią. Sportas jaunuoliui suteikia kantrumo, patvarumo ir drąsos. Žmogus, kuris sportuoja, visuomet yra žvituris ir linksmas. Tokį žmogų iš pirmo pažvelgimo mes be vargo išskirsime iš daugelio nesportuojančių.

Vyrai! Mūsų tautelė yra nedidelė. Bet tai dar nereiškia, kad mes nieko nepajėgime. Jei mes būsim fiziškai ir dvasioj ištizi, kiekvienas, nors ir mažiausias priešas mus nugalės. Atminkime posakį, kad ne kiekybė, bet dažniausiai kokybė nugalė.

Visa tai jau senai suprato visos tautos. Nemanykime, kad aikščių įrengimui ir įrankiams skirtos pinigų sumos yra leidžiamos taip sau. Ne! Tai daroma mūsų pačių naudai, Tėvynės ir tautos gerovei.

Taigi stenkimės tai patys įvertinti. Pasirinkime

ne kurią nors vieną sporto šaką, bet mėginkime visas iš eilės. Sporto menas yra platus menas.

Greit įvyks metinė kariuomenės sporto šventė. Ruoškimės jai! Ruoškimės kiek tik aplinkybės leidžia, nes čia mes parodysim ir pamatysim ką kas galim, kiek kurie dirbom. Užsiiminėkim ne vien tik kuria nors viena mankšta, kaip bėgimu ir įvairiais mėtymais, bet stenkimės taip pat sudaryti ir atskiras grupes. Neįsikibkime vien futbolo, o kreipkim daugiau dėmesio ir į kitas sporto šakas, kariuomenėj veik pamirštas, bet gan naudingas ir nesulyginamai švelnesnes, pav.: krepšiasvydį, kumsčiasvydį ir t.t.

Tad vyrai! Lai ši mūsų sporto šventė būna kelis kartus gausingesnė, kaip sportininkais, taip ir žaidimais už pernykštę, nes tik sporto dėka mes pasieksime naujų ir teigiamų išdavų.

Taigi per sportą į jėgą ir grožį.

Beta.

Dvejos aukos.

A. a. art. vyr. leit. Nikodemas Jakuciūnas.

Stavoragalos kaime prie gražaus ežero Gelvonių valsč., Ukmergės apskrityj, 1901 met. kovo mėn. 26 d. sen. st. pasiturinčių ūkininkų šeimoje, gimė a. a. art. vyr. leit. Jakuciūnas Nikodemas.

Gamta, kaimo gyvenimas ir ūkio darbai padėjo jam užaugti sveikam ir tvirtam. Jo auklėtojai ir gražus ežeras savo prabangomis išugdė jame drąsą, atkaklumą ir lietuvišką užsispyrimą. A. a. Nikodemas buvo tipingas lietuvis.

Jo tėveliai suprato mokslo svarbą, dėl to nesigaišėjo savo vargų ir leido vaikučius į mokyklą. Jau trys vyrai ir dvi mergaitės tėvelių rūpesčiais išmokslinti. Retas ūkininkas tiek daug pajėgia ir dar rečiau galima užtikti tokią vienybę ir toki susiklausymą šeimoje. Nė vienas iš šeimos neišsiskyrė, bet dar pats nevisai aprūpintas stengėsi sumažinti tėvelių vargus ir išlaidas. Visi išaugo tautiškoje dvasioje, nors tėvelis dar ir dabar tebekalba poterius lenkiškai.

Lietuvos nepriklausomybės atvadavimo laikotarpis užklupo jį Vilniaus gimnazijoje — 5-je klaseje. Sep-

Žurnalo pareigūnų pareigas eina iriliterininkų vyr. ltn. Jakuciūnas ir ell. Simkaus laidotuves Klaipėdoj.

tyniolikos metų jaunikaitis — gimnazistas jis aktyviai dalyvavo Lietuvos atvadavime šaulių eilėse. 1920 m. savanoriu stoji kariuomenėn. 1921 m. įstojo Karo Mokyklon, kurią baigė 1923 m. Paskirtas į 3-ji artilerijos pulką — 6-tą bateriją jaunesniu karininku, kurioje tarnavo iki 1927 m. Vėliau tarnavo to pat pulko 1-oj sunkioj baterijoj, eidamas visą laiką vyresniojo baterijos karininko pareigas. Šiemet buvo perkeltas to pat pulko 3-on baterijon ūkio vedėjo pareigoms eiti. Gegužės mėn. perkeltas 2 artilerijos pulkan ir paskirtas to pat pulko 4 baterijoj ūkio vedėju Klaipėdos krašte.

Pulke buvo laikomas geriausiu draugu ir geru karininku.

Būdamas pulke baigė sporto ir administracijos kursus.

Linksmo būdo, visuomet gerai nusiteikęs, mėgo gyvenimą ir tiko kiekvienoje draugystėje. Jam išėinant pulko karininkai labai gailėjosi skirtis su geru draugu ir bendradarbiu. Jis gi šviesiai žiūrėjo ateitin, visai nenujausdamas nelaimės, kuri pakirto jo gyvybės siūlą pačioje jaunystėje.

Žuvo Klaipėdos krašte nuo pavėlavusio pabūkle šūvio, š. m. birželio mėn. 20 d. besaliutuojant anglų karo laivams.

Jau sužeistas (su nutraukta koja) ir tekant kraujui, jis vis dėlto neužmiršo savo pareigų ir privertė išsi-

gandusius kareivius saliotuoti iki saliotavimo ceremonijų pabaigos. Tai turėjo lemiamos reikšmės, nes dėl to pavėluota medicinos pagalba ir jis mirė nuo perdidelio kraujo nutekėjimo.

Šis žygis tebūnie pavyzdžiu visiems kariams, kaip reikia pildyti savo pareigas.

Mes, kariai, visi liūdime netekę garbingai žuvusio savo geriausio draugo ir pilni užuojautos jo tėveliams ir artimiesiems.

Tebūnie jam lengva ilsėtis Lietuvos žemelėj.

3 artil. pulko kapitonas M.

A. a. eil. Antanas Šimkus.

Eil. Šimkus Antanas gimė 1906 m. balandžio 15 d. Raseinių apskr. ir valsč. Alėjų kaim. ūkininkų šeimoj. Prieš kariuomenę užsiėmė žemdirbyste ir vėliau šoferyste. Kariuomenėn stoji 1927 m. gegužės mėn. 1 d. į 2 artilerijos pulką, 4 bateriją. Kariuomenėj pasižymėjo drausmingumu ir dorumu. Baigęs Kaune kalvių mokyklą, baterijoj dirbo kalvio darbą. Ir štai nelemta mirtis perbloškė, kaip audra ažuolą, išraudama iš gyvųjų tarpo.

Lai Jums, Nikodemai ir Antanai, bus ramu amžinai ilsėtis mylimoj Lietuvos žemėj. Jūsų kilnūs darbai bus tinkamai įvertinti. L. Mockevičius.

Geležinkelių kuopos šventė.

Birželio mėn. 19 d. vakarą kareivinių rajone ant 35 metr. stulpo suplėvėsavo vėliava, primindama radviliškiems, kad rytoj geležinkelių kuopos metinė šventė.

Kitą dieną vainikais ir vėliavomis papuoštoj kuopos aikštėje rikiuojasi kuopa ir iš čia vedama į Radviliškio parapijos bažnyčią, kur karo technikos dalių kapelionas kun. Sidoravičius atlaikė iškilmingas pamaldas. Po pamaldų kuopa, lydima žmonių minios, vėl sugrįžta į aikštę ir laukia aukštųjų svečių.

Greit pro plėvėsuojančias kuopos aikštės vartų vėliavas pasirodo krašto apsaugos ministeris, kiti aukšti viršininkai ir svečiai.

Maršo aidų sukury ir lydimas drąsių geležinkelių žvilgsnių, ministeris praeina pro išrikiuotą kuopą. Suskambėjus aidui „Sveiks, tamsta“ krašto apsaugos ministeris gen. leit. Daukantas savo kalboje gražiai apibūdino kario reikšmę karo tarnyboje ir atsargoje. Po ministerio kalbėjo karo technikos viršininkas pulk. inž. Dirmantas. Jis nurodė reikšmę kario specialisto — geležinkelių, kuris turi būti kariuomenės ir, reikalui esant, valstybės arterija.

Geležinkelių kuopos vadas kap. Kutka dėkojo viršininkams ir svečiams už apsilankymą ir suteikimą kuopai garbės. Jo kalbą baigė garsus v a l i o.

Paradui pasibaigus, kareivių klube buvo suruošti bendri pietūs, kuriuose dalyvavo krašto apsaugos ministeris, III karo apygardos viršininkas, karo technikos viršininkas, 8 pėst. pulko vadas, šarvuočių rinktinės ir auto kuopos atstovai ir visi kuopos karininkai ir kareiviai.

Po pietų kr. aps. ministeris atsiprašė, kad jis dėl tarnybinių aplinkybių negalys dalyvauti visoje dienos nustatytoje programoje ir kartu su visais džiaugtis.

Ministeriui išvykstant, suskambėjo griausmingas, reiškias begalinį pasitikėjimą ir atsidavimą, v a l i o.

15 val. prasidėjo sportas, nors oras ir labai blogas buvo, bet žmonių prisirinko gana daug. Sportas praėjo labai linksmi ir įdomiai. Po sporto buvo įvairūs komiški žaidimai. Už pasižymėjimą sporte ir žaidimuose buvo duodami prizai. Be to, be karių sporto buvo suruoštas piliečiams ir kariams prizinis šaudymas. Kr. aps. m-rio dovaną 25 lt. laimėjo pil. Vyšniauskas iš Radviliškio (šarvuočių rinktinės atsargos kareivis).

20 val. kareivių klube buvo suruoštas svečiams ir kareiviams šokių ir žaislų vakaras. Publikos prisirinko pilna salė. Visi gėrėjosi gyvumu, linksmumu ir pavyzdinga tvarka. Viršila Mališauskas.

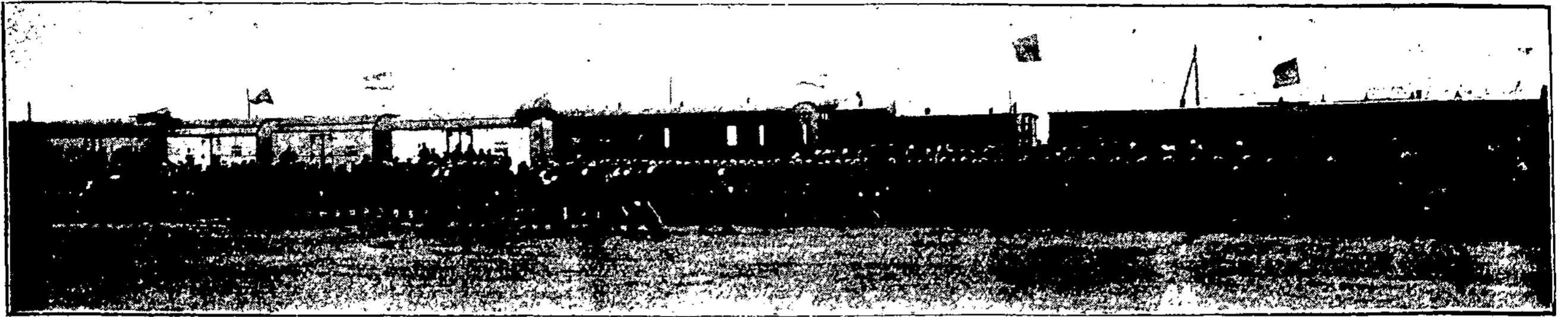
Šarvuočių šventė.

Liepos mėn. 15 d. šarvuočių rinktinė šventė savo metinę šventę ir kartu minėjo savo gyvavimo 8-rių metų sukaktuves. Ši šventė buvo labai iškilminga, joje dalyvavo daug aukštųjų svečių, k. t. ministeris pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris prof. Voldemaras, krašto apsaugos ministeris gen. leit. Daukantas, laikinai einąs Vyriausiojo Štabo viršininko pareigas gen. št. pulk. Kubiliūnas, II karo apygardos viršininkas pulk. leit. Skučas, gen. leit. Bulota, Respublikos

Prezidento Kanceliarijos viršininkas p. Bielskus ir daug kitų. Taip pat nemaža ir šiaip publikos.

Visas rinktinės rajonas buvo papuoštas vainikais ir gražiai iliuminuotas spalvotomis elektros lemputėmis. Ant aukšto stulpo iškeltas iš elektros lempučių Gedimino stulpas.

Rinktinės aikštėje buvo įrengtas altorius, prie kurio 11 val. buvo laikomos pamaldos. Po pamaldų prasidėjo paradas. Pro specialiai paruoštą estradą, iš ku-

Krašto apsaugos ministeris gen. Itn. Daukantas sveikinasi su geležinkelių kuopa jos metinės šventės dienoj (1928. VI. 20.).

rios vyriausybė ir visi svečiai žiūrėjo parada, iškilmės maršu praėjo rinktinės kariai, pravažiavo šarvuoti automobiliai ir prašliaužė tankai; šarvuoti traukiniai vietoje pamanevravo. Po parado ministeris pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris prof. Voldemaras, rinktinės vado ir kitų aukštųjų svečių lydymas, apžiūrėjo visas rinktinės šarvuotąsias mašinas.

12 val. 30 min. prasidėjo bendri rinktinės pietūs, kurių teikėsi mielai ragauti ir mūsų vyriausybė. Per pietus ministeris pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris prof. Voldemaras pasakė kalbą, reikšdamas savo džiaugsmą ir vyriausybės vardu dėkingumą, kad tenka būti kartu su šarvuotinėmis ir jų svečiais didelėje šarvuotinėms iškilmėje, be to, apibūdino technikos dalis, pabrėždamas, kad šarvuotinėms yra skirtingesnė dalis, kuri apsigaubusi savo šarvais visuomet bus pirmesnė, galingesnė, stipresnė ir kelią praskindama gali vesti ir kitas kariuomenės dalis prie Gedimino kalno ir apgaubti jį savo šarvais. Keldamas taurę tarė: vyriausybės vardu sveikinu jūsų rinktinės vadą ir visus šarvuotinėms, linkiu jums sveikatos ir stiprumo. Šarvuotinėms! tai nereiškia, kad jūs jau galingi, jei jūsų dalis šarvuota, dar reikia apsišarvuoti ir sielą Tėvynės meile. Gediminas ir Kęstutis buvo apsišarvavę ne tik išoriniai, bet ir jų sielos buvo apsišarvotos Tėvynės meile, jie buvo stiprūs ir galingi. Tai ir jūs, mieli šarvuotinėms, apsišarvavę išoriniai, šarvuokite ir sielas Tėvynės meile. Tada būsite stiprūs ir galingi, kaip ir tie mūsų senovės didvyriai, ir pirmi pasieksite Vilnių su Gedimino kalnu. Už mūsų vyriausybę ir karo vadovybę sušukta garsus valio... valio ir už rinktinės vadą.

Rinktinės pietuose dalyvavo ir daug kareivių tėvų ir artimesnių giminių, kurie kartu su savo sūnumis, atliekančiais kario prievolę, jų iškilmingoje šventėje turėjo progos dalyvauti ir buvo vaišinami.

Po pietų vyriausybė buvo pakviesta į rinktinės karininkų ramovę, kur buvo paruošta mažas atsivėsintis.

14 val. vyriausybė nuvyko į sporto ir manevrų aikštę, pasižiūrėti sporto ir tankų manevrų. Gardaus juoko suteikė kareiviški žaidimai.

Tankai manevravo — šliaužiojo po kalnus, taip pat per paruoštas kliūtis, užtvertas prie apkasų spygliotos vielos tvorais, ir apkasus. Tankai parodė, kad spygliotos tvoros niekis. Po sunkaus tankų liemens nebeliko spygliotų kliūčių ir pėstininkas laisvai gali eiti į priešų apkasus.

Pasibaigus sportui ir tankų manevrams, vyriausybė ir visi svečiai išsiskirstė.

Iškilmų pažiūrėti susirinko daug publikos. Vyriausybė, svečiai ir susirinkusioji publika labiausiai sekė tankų veiksmus. Publika džiaugėsi ir domėjosi tų „bestijų“ vikrumu ir gyre tankininkų drąsa, ypač lipant „Drąsuoliui“ į statų kalną. Susirinkusieji net kvapą sulaukė laukė, kuriuo būdu „Drąsuolis“ nuo tokio staigaus kalno nusiropštuos.

Vakare įvyko pasilinksminimai: rinktinės karininkų ramovėje buvo suruoštas iškilmingas balius, į kurį teikėsi atvykti ministeris pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris prof. Voldemaras su savo žmona ir daug kitų aukštųjų svečių. Rinktinės vasaros sezono salėje buvo suruoštas kareiviams pasilinksmininti šokių vakarėlis.

Vyr. pusl. Peteraitis.

Mano atsiminimai iš kelionės Prancūzijoje.

(Žiūr. „Kario“ 25 nr.).

Vieną gražią dieną nutariau vykdyti savo planą gyvenimui, t. y. pradėti daryti pastangas sugrįžti Tėvynėn, nors ir trukdytų tam sumanymui devynios galybės. Dėl lėšų stokos pardavęs ką turėjau geresnio, nežiūrėdamas į tai, kad buvau kontraktuotas darbininkas ir neturėjau dokumentų, nudūmiau tiesiog į Paryžių. Tiesa, nepaminėjau, kad prieš važiuosiant laiškais susipažinau su vienu lietuvių studentu ir žurnalistu ponu R. P.

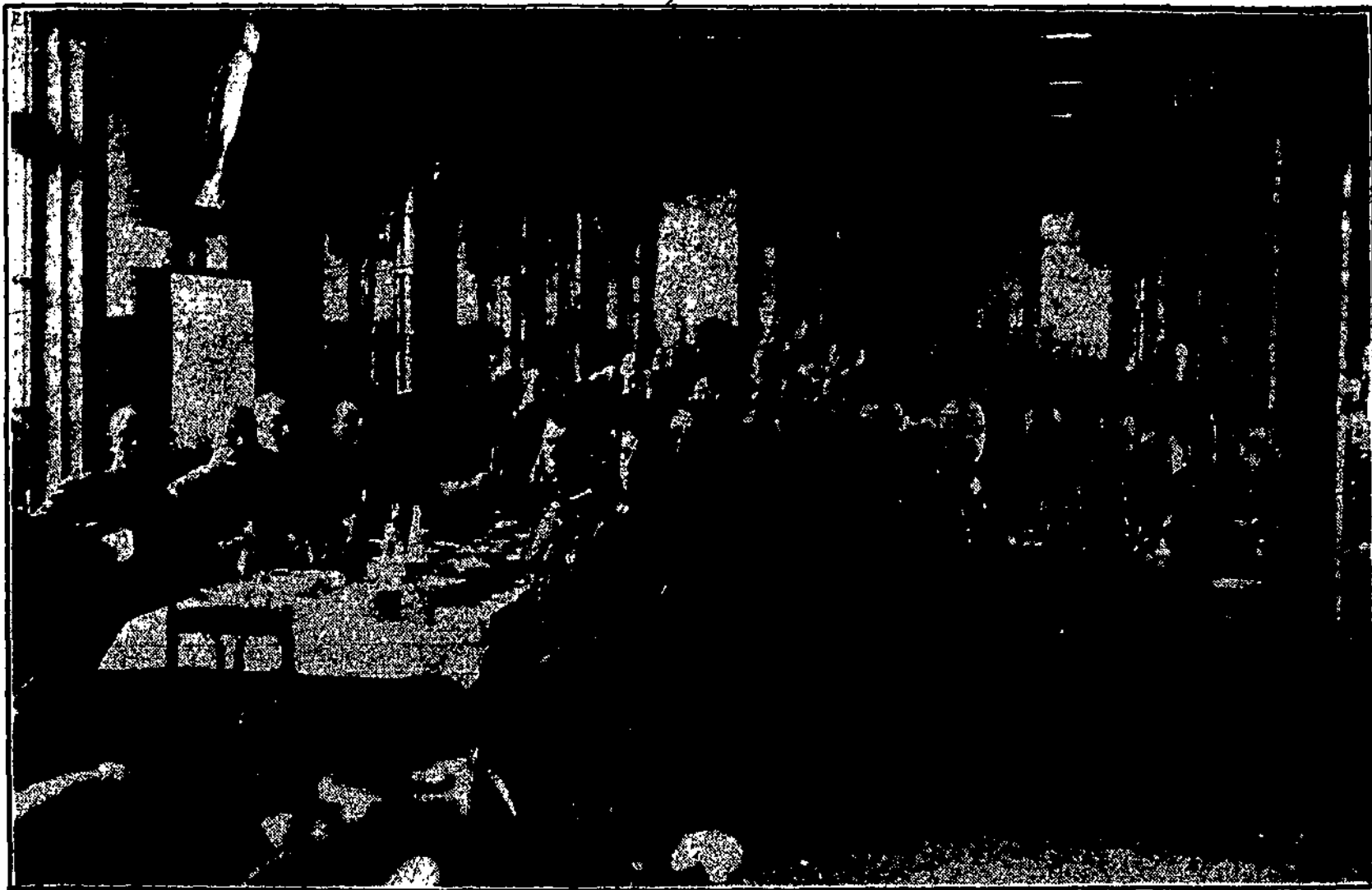
Pagalčiau pasiektiau ir Paryžių. Miestas dėl savo nepaprastai dailios namų architektūros ir stiliaus, gražaus gatvių sutvarkymo bei jų asfaltavimo mažai pasauly konkurentų teturi. „Taksi“ pagalba nuvažiuoju į Lietuvos pasiuntinybę. Kadangi buvo šeštadienis ir jau po darbo valandų, tai drožiau pas P. R. Kai reikėjo sumokėti už auto, tai net nustebau, nes važiuota su viršum 20 klm., ir vienam kilometrui kaina 1 frankas (tada 1 frankas mūsų pinigais kainavo apie 33 ct.). P. R. pagalba sutvarkiau buto klausimą. Pigiam hotely „rue Paskal 15“, ir tai vien už nakvynę, teko mokėti parai 15 fr. Pradėjau lankyti Lietuvos konsulatą, kurio vedėju buvo ponas Kučinskas. Tuo metu

atstovybės gyvenamoji vieta buvo „Villa Victor Hugo 10“ (apie gare de l'Est geležinkelio stotį). Per didelį triusą ir vargą pasisekė išsirūpinti visus reikalingus dokumentus grįžti Lietuvon. Kalbama bei rašoma daug greičiau, negu darbas iš tiesų atliekamas. Pakol visus reikalingus formalumus atlikau, praėjo apie dvi savaitės. Kur tik bandysi eiti su reikalu, visur toli. Patogiausioji susisiekimo priemonė tai „taksi“. Bet tai man tuo metu buvo per daug didelis komfortas ir ne mano kišeniui. Daugiausia važiuodavau požeminiais elektro traukiniais „metro“ vadinamais. Jais pravažiuoti nebrangiai kainuoja ir taip pat, sekdamas planą, visuomet gali į reikalingą vietą nuvažiuoti.

Gavus visus dokumentus ir visas atsirado dar kliūtis — pinigų trūkumas. Ją pašalinti padėjo kai kas Paryžiaus lietuvių inteligentų ir Lietuvos atstovybė. Dideliais sunkumais išvažiuoju iš taip man nusibodusios Prancūzijos. Nepaminėjau, kad pinigų užteko tik iki Berlyno, o toliau nors ir pėsčias drožk.

Palikau jau Briuselį, ir pro Belgijos sieną pravažiavau. Važiuoju jau Vokietijos teritorija pro mažas bei dideles stotis. Atsimenu gerai, kad traukinys sto-

vėdavo labai trumpą laiką, todėl neužilgo pasiekiau ir Vokiečių sostinę Berlyną. Tenka norom nenorom kraustyti iš vagono, nes bilietas toliau negalioja. Laikiniškai palikau stoty, kad galutinai išauštų, nes atvažiuavau visai dar naktį. Sėdint, pamenu, galvojau apie visą praeitį, ateitį ir dabartį. Tada atsiminiau kasyklas, bendrai visą Prancūziją ir net Liuksemburgą, kuri

Geležinkelių kuopos šventės metu. Bendri kuopos pietūs, dalyvaujant krašto apsaugos ministeriui gen. lt. Daukantui ir kitiems aukštiems svečiams.

tekdamo tankokai lankyti, nes „Audun-le - Tiche“ yra prie pat Liuksemburgo sienos. Dar Paryžiaus vaizdas prabėgo tada suvargusioj vaizduotėj: jo gražios gatvės, lyg stikliniu juodu žvilgančiu grindiniu. Upė Sena skrodžia visą milžinišką miestą. Per ją pratiesta stebėtinai gražių tiltų. „Eifelio“ bokštas; graži didžiulė aikštė, apstatyta įvairiausiais bronzos ir kitokiais paminklais bei aukštai švirkstančiais vandenį fontanais. Daug ir labai daug matėsi išviršinio grožio, turto bei prabangos, bet vidujinio grožio, dorovės kaip ir nesimatė. Paleistuvybės vėžys čia baigia būti dorą, palikdamas jos vietoj supuvusį ištvirkimą, išsigimimą bei ligas... Tai vis mano suvargusioj vaizduotėj skriste praskrido, nes plikoji realybė vertė eiti ieškoti Lietuvos konsulatą. Išėjau aikštėn. Tik kelius žingsnius paėjus prisistatė Berlyno policininkas, prašydamas dokumentų (Prancūzijoje nepasitaikė, kad kas paklaustų jų). Juos turėjau pilnoj tvarkoj ir parodžiau. Pasiteiravau dar pas tą patį policininką Lietuvos pasiuntinybės adresu. Jis maloniai ir mandagiai painformavo mane. Patarimas nuvažiuavau traukiniu dar dvi stoti. Vargais negalais susiradau didžiulius Lietuvos pasiuntinybės rūmus. Buvo dar ankstybas laikas, tad porą valandų teko laukti, kol prasidėjo darbas. Parašius pareiškimą, konsulas sutiko, kaipo paskolą, nupirkti bilietą iki Lietuvos sienos (apie 750 klm.). Taip pat aprūpino pinigais maistui nusipirkti. Tekdavo kartais po 1½ paros išbūti nevalgusiam.

Dabar tenka maloniai prisiminti apie visų lietuvių, esančių užsieny, draugiškumą - broliškumą. Kiekvienas lyg ir jaučia pareigą aprūpinti sunkiausioj padėty esančią savo tautietį. Kur tik neapsilankysi, visur jaučiamas artimas nuoširdumas, o lietuviškos šnekos garsai ypatingai maloniai skambėdavo. Nepaprastai tada gera nuotaika; pamiršti tuomet, jog esi tarp svetimų, atrodo lyg Lietuvoj būtum. Nors be galo daug buvo įvairių prašytojų: vieni to, kiti kitko prašo, bet daugumoje piniginės pašalpos (1925 m. gale ir 1926 m. pradžioj išvyko daug lietuvių darbininkų, bet nusivylę Prancūzijos „rojumi“ stengėsi sugrįžti Lietuvon, nors

tekdamo pėstiems net po keliolika šimtų kilometrų eiti). Ir, kaip žinau, ne vienam iš jų nebuvo neigiamai atsakyta. Sulig išgalių kiekvienam buvo pagelbėta, neskaitant nemokamą aprūpinimą reikalingais dokumentais ir vizomis. O vis tik konsuliarinis darbas yra įkyrus, atsakingas ir daug jis reikalauja pasišventimo.

Šiek tiek apie įspūdžius, įgytus Berlyne. Miestas dydžio žvilgsniu nė kiek už Paryžių ne mažesnis, bet dar gali būti ir didesnis. Grožio atžvilgiu jau sulyginti jį su Paryžiumi negalima. Esant dideliui šalčiui sunku buvo įžiūrėti visas smulkmenas. Šiaip statyba patvari, it geležinė; miestas bent kiek aprūkęs, o sprendžiant iš paviršutinės išvaizdos atrodo be galo sunkus — prislėgtas. Susisiekimai įvairūs: automobiliai, autobusai, tramvajai ir požeminiai elektros tramvajai (geležinkeliai). Paryžių prilyginus prie Berlyno, pirmasis atrodo daug linksmesnis ir gyvesnis, o taip pat prabangos daug daugiau. Nors man tuomet buvo vis viena: troškė troškau kuo greičiausiai pasiekti savo neturtingą, bet gražią Tėvynę ir jos sąmanotas bakūzes.

Vieną laimingą vakarą, dienos neatsimenu, išvykau traukiniu namų link. Užsiliko dar atminty, kaip per „prošepanų“ koridorių teko traukiniu važiuoti. Stotyse vaikščiojo įvairi lenkiškoji administracija, ne pagal save pasipūtusi. Višta, ant kepurės pakarta, maskatuojasi, o išdidumas lyg gaidžio.

Suviršum 5 mėnesius prasibaladojęs po svetimas šalis ir prisiuostęs vakarų Europos „kultūros“ ką tik neužtroškau. Per kai kurį laiką pasiekiau lietuviškąjį Virbalį; čia tik galėjau laisvai atsikvėpti ir traukti į save visais plaučiais gimtinės orą. Jaučiau taip didelį malonumą, lyg Tėvynės būčiau nematęs kelias dešimtis metų.

Visur gražu, visi patenkinti; nesimato susigrąžimo, visų veidai spindėte spindi lietuviškai malonia šypsena. Jau nesigirdi francūziško bei vokiško žargonų. Nors ir keista, bet jauku. Kai kada tekdavo išgirsti kokius nors išgamas „po polsku“ šnekant... kai kuris rusiškai sušneka, bet tai retai pasitaikydavo. Atvažiuavau ir į mūsų laikinąją sostinę Kauną. Čia nors ir architektūra nepalyginamai silpnesnė, negu vakarų Europoj, bet atmosfera jau kitokia. Čia tartum ir saulutė skaidresnė, maloniau šildo ir daug gražiau žaidžia savo spindulėliais.

Susitikau pažįstamų. Visi klausia kaip ir kodėl pargrįžai? Kokios aplinkybės vertė tai daryti? Ypatingai įdomavosi Prancūzijos pragyvenimo sąlygomis, miestų grožiu ir t. p. Sunku buvo visiems išaiškinti kas glūdėjo širdy ir kas vertė grįžti į tiek daug vargo, ašarų ir skurdo iškentusios Tėvynės glėbį. Bendrą atsakymą galima duoti štai kokį: vien tik karšta ir tikra Tėvynės meilė vertė savam krašte gyventi ir jos vargais ar džiaugsmams dalintis tikriems jos sūnums. Kiekvieno dorą piliečio pareiga nepalikti savojo krašto, nors ir sunkiausioj valandoj, kad ir gyvybę tektų jam paaukoti. Jei ir tektų savo kraštą, jo skaisčią ir garbingą praeiti, kalba ir lietuviškus papročius ginant amžinai užmerkti akis, laimingas tas, nes jo dvasia bus gyva per amžius, jo karštą dengs garbės aureolė. Mylimieji ginklo draugai, tebūnie jums šie mano prisiminimai pamoka. Mes, atitarnavę Tėvynės gynėjų eilėse nustatytą laiką, neprivalome išsikrikti, išstizti arba palikti savo kraštą ir važiuoti į užsienius ieškoti

„dangiškų migdolų“, bet čia, savo šalelėj, turime dirbti, trūsti, nes Vilnius dar kraugeringo aro naguose! O kiek yra naudingo Tėvynei darbo? Tad, vyrai, netingėkime, dirbkime savo krašte. Tėvynės ateitis to reikalauja iš mūsų. Ji furi vilties, jog mes, jos sūnūs,

neapvilsime jos. Mes, kaip stiprus, patikimas elementas, turime tą patikėjimą stiprinti, ugdyti ir vykdyti gyveniman.

Tebūnie tautos gerovė ir jos laisvė mums idealu!
Jaun. puskar. Vl. Mingelevičius.

Kautynės už Vilnių 1919 m. sausio mėn. 6 d. ir balandžio 19 d.

1918 m. vasarą vokiečiai buvo dar galingi ir tikėjosi pergalėti savo priešus. Leisti organizuoti lietuvių kariuomenę jie ir nemanė. Laimėję karą jie Lietuvą šiokiu ar tokiu būdu manė prijungti prie Vokietijos. Likimas, matomai, kitaip lėmė: liepos mėn. vokiečiai pralaimi Marnos kautynes ir pradeda trauktis. Iki šiol nenugalimaj jų kariuomenėj pradeda reikštis irimo pradžia. Spalių mėn. pradžioje Lietuvos Taryba pradeda organizuoti mūsų kariuomenę, bet ir čia dar sutinka iš vokiečių pusės nenugalimas kliūtis. Tik lapkričio mėn. 23 d. buvo išleistas 1-as įsakymas kariuomenei, nuo kurio mes ir skaitome savo kariuomenės kūrimosi pradžią. Tik tada pradeda šaukti savanoriai ir organizuoti pulkai, nors vokiečiai, nei ginklų, nei rūbų, nei kareivinių vis nedavė. Atsižvelgiant į sunkumą susisiekti su provincija (be vokiečių leidimo negalima buvo važiuoti iš vieno apskrities į kitą) savanoriai rinkosi labai lėtai.

Padarę su bolševikais taiką Lietuvos Brastoje vokiečiai pradėjo visu frontu trauktis. Juos sekė bolševikų kariuomenė. Buvo aišku, kad savo mažomis jėgomis mes Vilnių neišlaikysime. Be to, reikia pažymėti, kad vokiečiai, leisdami mums organizuotis, tuo pačiu laiku netrukde organizuotis čia pat Vilniuje ir lenkų legionieriams. Nemaža legionierių savo uniformoje, nors be ginklų, švaistėsi Vilniaus gatvėmis. Be to, čia buvo verbuojama kareiviai į kažkokias baltgudžių dalis ir į vokiečių savanorių korpusą.

Lapkričio mėn. pabaigoje mūsų kariuomenėje buvo tik apie 50 neapmokytų ir bemaž neapginkluotų savanorių!

Vokiečiai Vilnių ginti nemanė ir kasdien galima buvo laukti užplūstant bolševikų.

Gruodžio mėn. pabaigoje bolševikų gaujos paėmė Švenčionis ir ėmė slinkti Vilniaus link. Valstybės Taryba, Ministerių Kabinetas ir Krašto Apsaugos Štabas persikėlė į Kauną. Kiek anksčiau iš Vilniaus išvyko taip vadinamas „kadras“ 1-o pėst. pulko į Alytų ir 2-o p. p. — į Kauną. Tą „kadra“ sudarė pora dešimčių karininkų ir keliolika savanorių. Čia buvo tikimasi surinkti daugiau savanorių ir bent kiek paruošti juos kautynėms.

Vilniuje buvo pasilikusi tokia „igula“: Vilniaus komendantūros igula iš 5 karininkų ir 64 savanorių kareivių; prie kuopos sudaryta lenkiškai kalbančių komanda ir kulkosvaidžių komanda iš 4 karininkų ir 12 savanorių su 2 lengv. kulkosvaidžiais; be to, iš 1-o p. pulko buvo atvykęs karininkas Gerulaitis su 2 puskarininkiais ir 23 savanoriais.

1919 m. sausio mėn. 1 d. vokiečiai iš Vilniaus visai išsikraustė.

Tik išsikrausčius vokiečiams, Vilniaus gatvėse papli-

to pulkai ginkluotų legionininkų, ieškodami visur ginklų.

Lenkų generolas Wejtko pasiskelbė save Lietuvos karo apskrities vadu.

Kadangi tai buvo atlikta be mūsų žinios, tai mūsų vyriausybės įgaliojimas M. Biržiška prieš tai užprotestavo. Lenkai, žinoma, su juo nesiskaitė, nors mūsų kariuomenės nelietė.

Sausio mėn. 3 d. bolševikų gaujos paėmė Vileiką, išviję iš čia lenkų legionininkus. Lenkai buvo atsiuntę mūsų komendantūron savo karininką prašyti pagalbos Vilniui ginti, bet jiems buvo atsakyta. Naktį iš sauso 5 mūsų „igulos“ didesnė dalis apleido Vilnių, o likusioji sausio mėn. 6 d. 18 val.

Sausio mėn. 6 d. bolševikai žymiomis jėgomis puolė Vilnių ir po atkaklių kovų miesto gatvėse jį paėmė. Lenkų legionieriai, tarpe kurių buvo daug jaunų vaikėzų, pasitraukė Lydos link.

Paėmę Vilnių bolševikai paskelbė „Lietuvos Sovietų Respubliką“ ir pradėjo brautis gilyn Lietuvon, paimdami Lydą, Valkininkus, Alytų, Jėzną, Kaišiadorius ir žemių Lietuvą iki Kėdainių.

Mūsų jaunutė kariuomenė vos įstengė sulaukyti tolimesnį veržimąsi bolševikų gaujų Kauno link. Vasario mėn. ji jau įstengia kai kur net ir sumušti bolševikus (atsiima Alytų, Jėzną, sumuša ties Kėdainiais). Renkasi savanoriai, kariuomenė apmokinama, bet didesnėms kautynėms yra persilpna.

Mūsų silpnumu pasinaudoja lenkai, kurie buvo jau gana gerai susiorganizavę. Jų svajonė — Lenkija nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Apie nepriklausomą Lietuvą jie ir girdėti nenorėjo. Taigi jų politikai ir karo vadovybė ruošiasi paimti Vilnių ir visą Lietuvą. Savo planą manė įvykdyti kiek vėliau — būtent — apie birželio mėnesį.

Stiprėjanti Lietuvos kariuomenė jiems buvo pavojinga. Atsiims lietuviai patys vieni Vilnių — bus tarpautinės komplikacijos ir jų visi planai grius. Be to, ir bolševikų jėgos nuolat stiprėjo. Šios aplinkybės ir pagreitino Vilniaus operaciją.

Paruošiamieji operacijos darbai ėjo tarp balandžio mėn. 6 — 15 dienų.

Pradžioje operacijos bendra padėtis buvo tokia. Šiaurės frontą prieš bolševikus buvo užėmusi generolo

Šarvuotųjų šventės metu. Ministeris pirmininkas ir užsienų reikalų ministeris prof. Voldeparas sveikina su šarvuotininkais (1928. VII. 15.).

Šeptickio lietuvių - baltgudžių divizija. Dešinysis jos sparnas jungėsi su Pagirio grupe (gen. Listovskio), o kairysis — su pulkininko Dzievulskio kavalerijos grupe, kuri buvo užėmusi Rodūnią ir Eišiškius.

Šiame fronte rusų jėgos buvo tokios (lenkų daviniai):

Lydos fr. vakarų divizija — apie 800 žm. Lydos įgula:

3 Siedleco pulkas	—	"	500	"
6 Gardino	—	"	150	"
8 pasienio rajono dalys	—	"	350	"
1 artilerijos divizionas ir 1 šarvuotas automobilis.				

Varėnos rajone — 4 lietuvių pulkas — apie 700 žm. ir 2 kulk.

Perlojos " — 3 " " — " 370 " ir 14 kulk.

Babriškių " — 114 " — " 1100 " 4 kulk. ir 3 patr.

Aukštadvario rajone ? 710 žm. 7 kulk. ir 4 patrankos.

Vilniaus įgula:

Lietuvių divizijos štabas

Vakarų divizijos I-os brigados štabas

1-as Varšuvos pulkas — apie 500 žm.

2-as Liublino pulkas — " 600 "

12-ji naikinimo grupė — " 500 "

Sovietų kautynių būreliai — " 500 "

Kavalerijos eskadronas — " 40 "

Sargybų brigada — apie 200 žm., ir 4 kulk.

153 pulkas " 100 "

7 ir 5 pulkai " 635 " ir 14 kulk.

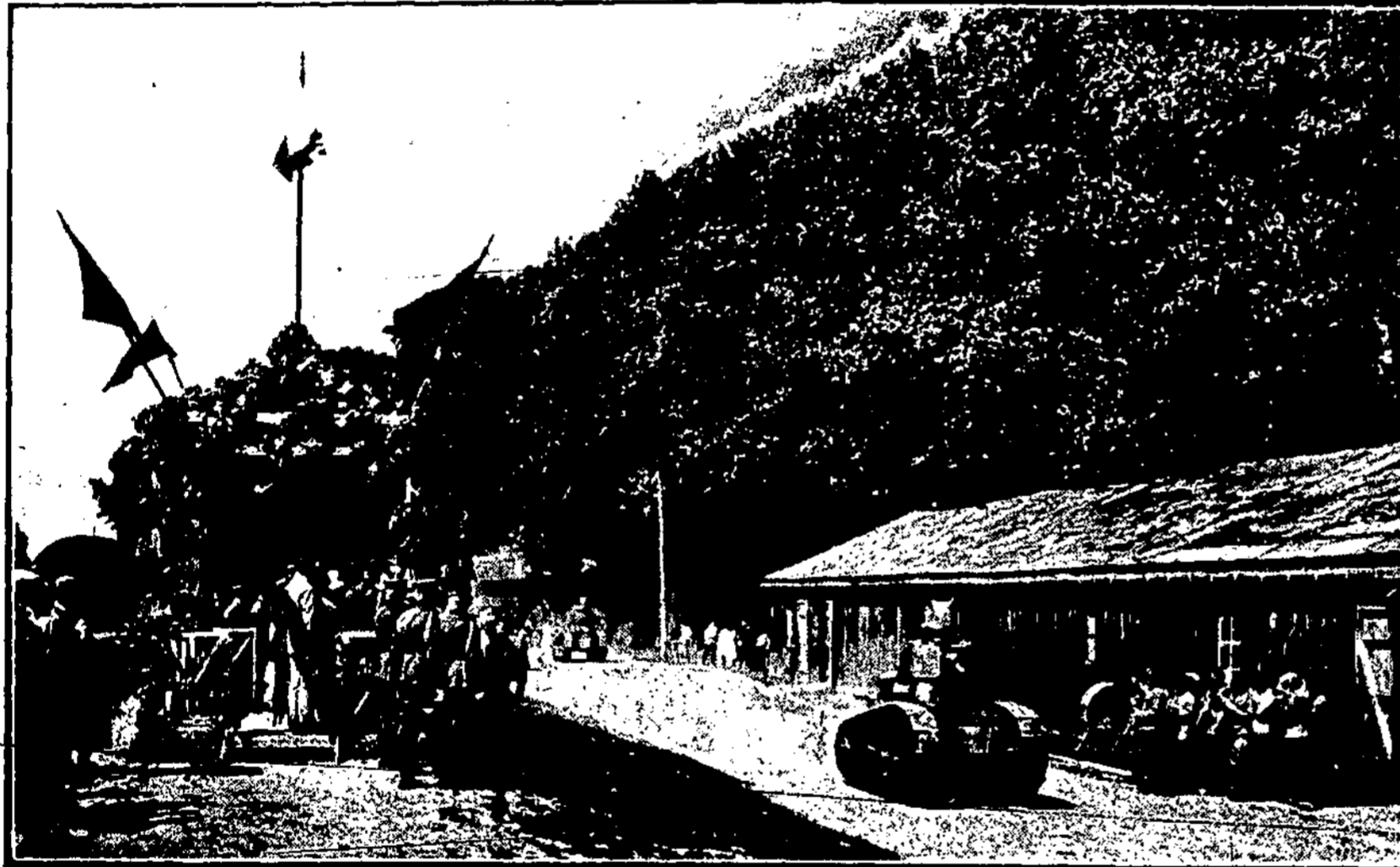
Inžinerijos grupė " 170 " ir 11 kulk.

Be abejo, šie daviniai yra gerokai perdėti.

(B. d.) L. G.

Lietuvos gyvenimas

Kino vagonas. Liepos m. 8 d. Kauno stoty iškilmingai atidarytas kino vagonas. Vagone paruošta salė, specialė ložė vyriausybės atstovams ir mažas ekranas, kuriame bus rodomos kino filmos.

Šarvuotųjų šventės metu tankiai iškilmingai prašliaužia pro vyriausybę.

Panašus kinovagonas yra pirmas ir kol kas vienintelis Pabaltijo valstybėse. Jį pastatė kūdikių gelbėjimo draugija „Lopšelis“.

Kanklininkai. Per atostogas yra susitvėręs kanklininkų būrelis, kuris žada lankyti tas Lietuvos vietas, kur dar niekad nebuvo kanklių koncerto.

Būrelio tikslas supažindinti Lietuvos visuomenę su tautos muzika. Būrelį veda Pr. Puskunigis.

Šaulių šventė Palangoj. Liepos m. 7 ir 8 d. Palangoj įvyko didelė Kretingos apskr. šaulių rinktinės šventė, kurioj dalyvavo keliolika šaulių būrių.

Po pamaldų ir parado buvo sporto žaidimai, gegužinė ir kt. pasilinksminimai.

— Ukmergėje šauliai atidarė miesto sode savo vasarinį kinematografą.

Ministerių kabinetas liepos m. 10 d. nutarė paskolinti Kauno miestui 500.000 lt. kanalizacijos ir vandentiekio darbams tęsti.

Suimta komunistų. Liepos m. 9 d. Šiaulių geležinkelio stoty sulaikytas komunistų kurjeris Giršoyčius, pas kurį buvo rastą daug komunistų literatūros. Ji suėmus

susekta daugiau jo bendradarbių, pas kuriuos padarius kratas taip pat rasta komunistų literatūros. Sąrysy su tuo suimta keletas asmenų Šiauliuose, Kaune ir kt.

Taip pat pastaromis dienomis suimta ir kito plauko tipų, būtent, plėčkaitininkų, kurie pernai norėjo suruošti Alytųj riaušes, bet nepavykus išsisklaidė po namučius.

Nauja Amerikos lietuvių ekskursija liepos m. 15 d. atplaukė į Klaipėdos uostą. Iš viso atvyko apie 70 asmenų.

Lenkai žvalgosi. Pastaruoju laiku lenkų lėktuvai keletą kartų buvo perskridę demarkacinę ir žvalgėsi lietuvių pusėje.

Lenkų „geri“ norai. Lietuvos derybos su Lenkija nei Kaune, nei Varšuvoj nedavė teigiamų rezultatų ir nutrūko. Lenkai nesutiko priimti lietuvių pasiūlymų ir statė tokius reikalavimus, kurie Lietuvai nepriimtini. Lenkai minėtomis derybomis siekė tik savo klastingų planų įvykdymo, bet ne tikros taikos, kaip jie papratę pasauliui girtis savo „taikingumu“. Dar įvyks su lenkais derybos Karaliaučiuje, bet vargu, kad jos ką nors duotų ir ten.

Lenkas lenku ir pasiliks.

Nemunas reikalauja aukų. Pradedus karščiams Nemunas ir Neris pradėjo reikalauti žmonių aukų. Pastaromis dienomis įvyko keletas skendimų minėtose upėse prie Kauno. Daugumą

pavyko išgelbėti, bet trejetas prigėrė.

Lenkų „broliški“ darbai. Birželio mėn. pradžioj dingo be žinios mūsų pasienio apsaugos policininkas Juozas Zaskevičius, stovėjęs sargyboje prie demarkacijos linijos ties Burokų kaimu (Puškos valsč). Yra žinių, kad Zaskevičių paėmė nelaisvėn lenkų pasienio apsaugos kareiviai, kurie sumušę ir net sužeidę, nusivarė jį į Seinus.

Dabar jis gulys vietos ligoninėje.

Lenkai sulaiko mūsų sielius. Birželio mėn. 20 d., plukdant Nemunu sielius, ties Lipniūnų kaimu lenkų pasienio apsaugos sargyba ėmė šaudyti ir reikalauti irti lenkų pusėn. Privaziavus prie kranto, lenkai sielius sulaikė, o darbininkus areštavo. Mūsų pasienio policijos išsuktas lenkų karininkas paaiškino, kad lenkų pasienio apsaugai esą įsakyta Nemunu sielių neleisti.

Kas turėtų atliekama „MŪSŲ ŽINYNO“ 40 nr., prašome prisiųsti į Karo Mokslo Valdžios leidinių administraciją. Už minėtą nr. bus atlyginta.

Kariuomenės gyvenimas

Šarvuočių rinktinė. Vakarėlis. Birželio mėn. 24 d. vasaros sezono salėje buvo suruoštas viešas eilinis šokių vakarėlis. Kaip ir visuomet vakarėlyje tvarka buvo palaimoma gera, publikos buvo daug.

Griežė Kauno miesto gaisrininkų savanorių kuopos orkestras.

Tvarkymo darbai. Iki šiam laikui tankų kuopa neturėjo savo rajone sportui bei kareivių mokymui aikštės, nors apie kareivines ir gana didelis žemės plotas yra, bet tas plotas iki šiam laikui buvo nesutvarkytas; riogsojo vieni griuvėsiai sugriautų didžiojo karo metu trobesių pamatai bei rūšiai.

Dabartiniu laiku tie griuvėsiai pašalinami — išlyginama aikštė, dalis griuvėsių vežama į žemesnes vietas, o dalis supilama į esamus ten rūsius.

Greitu laiku aikštės išlyginimo darbai bus užbaigti ir kuopa turės mokymui ir sportui aikštę savo rajone kas žymiai palengvins užsiiminėjimą sportu.

Kursai. Artinantis pavasariui ir kareivių leidimui iš karo tarnybos namon, mūsų viršininkų pastangomis prie tankų kuopos buvo suruošti daržininkystės, sodininkystės kursai. Tie kursai buvo taikomi specialiai tiems kareiviams, kurie š. m. gegužės mėn. 29 d. išvyko atsargon. Kursų lektorais buvo Žemės Ūkio Ministerijos Aukštesniosios Sodininkystės ir Daržininkystės Mokyklos paskutiniosios laidos mokiniai.

Vyriausybė žiūri šarvuotinių sporto žaidimų ir tankų demonstravimų (1928. VII. 15).

Kursų programa buvo praeita ne tik teoretškai, bet buvo atliekami ir praktiški darbai: sodinimas vaismedžių ir šiaip įvairių medelių, jų skiepijimas, sodinimas įvairių gėlių ir daržovių — panikimas ir paruošimas žemės. Taip pat buvo atlikti praktikos darbai ir bitininkystės srityje.

Ta proga pasinaudojant, apšodintas rajonas įvairiais medeliais, paliai kareivines padaryta iš velėnų Gedimino stulpai, Vyties kryžiai, apšodinti įvairiomis gėlėmis, kurios dabartiniu laiku gražiai suzydėjo, o Gedimino stulpų ir Vyties kryžių viduryje padarytas apvalainis kapas ant kurio iš akmenėlių ir plytų gabalėlių sudėta graži Vytis.

Kareiviai, praėję tuos kursus, labai džiaugėsi ir buvo dėkingi savo viršininkams už jų padėtas pastangas suteikiant tokias naudingas jų gyvenimui žinias.

Iš atliekamų praktikos darbų ir bendrai susidomėjimo buvo matyti, kad siektasai tikslas neliko bergždžias.

Ekskursijos. Birželio mėn. 30 d. buvo atvykusi 4 pėst. Lietuvos Karaliaus Mindaugo pulko ekskursija, pasiūžė ir susipažinti su mūsų tankais. Ekskursantams buvo parodyti tankai ir jais pademonstruota. Prašant ekskursijos vadovui, buvo paaiškintos tanko ypatybės ir jo veiksmas kautynėse. Atsakinėta į kai kurių ekskursantų klausimus.

Ekskursantai atidžiai sekė tankų veiksmus ir domėjosi jais.

Liepos mėn. 3 d. buvo atvykusi Tauragės aukštesniosios komercijos mokyklos ekskursija. Ji taip pat buvo supažindinta su tankais ir jų ypatybėmis. Ekskursiją vedė tos pačios mokyklos mokytojai.

Vakarėlis. Liepos mėn. 8 d. vasaros sezono salėje buvo suruoštas viešas eilinis karių vakarėlis. Tvarka buvo gera ir publikos daug.

Griežė I gusarų D. L. E. Kun. Jonušo Radvilos pulko orkestras.

Vyr. pusk. Peteraitis.

Padangėmis atvyko nepaprastas svečias. Liepos 14 d. 16 val. į mūsų karo aerodromą savo konstrukcijos lėktuvu sistemos „Avia“ atvyko čekoslovakų karo lakūnas kap. Hančekas su mechaniku Kučeru. Svečius sutiko Čekoslovakijos konsulas prof. Galia, aviacijos v-kas gen. št. pulk. leitn. Pundzevičius, mūsų dalies lakūnai ir kiti karininkai ir piliečiai. Iš aerodromo svečiai buvo nuvežti į „Lietuvos“ viesbutį.

Liepos 16 d. 9 val. kap. Hančekas demonstravo savo lėktuvą. Demonstravimo pažiūrėti buvo atvykę krašto apsaugos min. gen. leitn. Daukantas, aviacijos v-kas gen. št. pulk. leitn. Pundzevičius, Čekoslovakijos konsulas prof. Galia, mūsų lakūnai ir kiti karininkai ir kareiviai. Pirmą pademonstravo pats konstruktorius, atlikdamas įvairias judesių figuras. Vėliau jo lėktuvu skraidė mūsų lakūnai. Lakūnai lėktuvą gyre; sakė jis visais atžvilgiais esąs tinkamas, ypač lakūnams — mokiniams, nes negali pereiti į „štopą“.

Kap. Hančekas yra didelis Lietuvos mylėtojas. Lietuvoje lankosi jau antrą kartą. Pirmą kartą jis buvo atskridęs 1926 m. lėktuvu „Šmolek“.

18. Parvykęs Čekoslovakijon tais metais jis parašė palankų Lietuvai straipsnį apie Vilnių. Jis yra atlikęs oru ilgą kelionę. Demonstruodamas savo mašiną perskrido šias valstybes: Austriją, Vokietiją, Daniją, Norvegiją, Svediją, Suomiją, Estiją, Latviją ir kitas. Ponas mi-

nisteris su 3 oro esk. vadu karo lakūnu kap. Stasaiciu lėktuvu buvo pasikėlęs į orą iki 2000 metr. aukščio. Skraidė $\frac{1}{2}$ valandos. Pasibaigus demonstracijai, krašto apsaugos ministeris svečius pakvietė pusryčiams. Vėliau Karininkų Ramovėje buvo surengti pietūs, per kuriuos kap. Hančeką už nuopelnus ir palankumą Lietuvai apdovanojo 4 laipsnio Gedimino ordinu.

Nepaprasta dovana pusk. klubui. Aviacijos karininkai dovanojo pusk. klubui rojalį 2000 litų vertės. Už taip gausią dovaną aviacijos v-kui gen. št. pulk. leitn. Pundzevičiui ir p. p. karininkams tariame nuoširdžiausi aciū.

Kokių vyrų yra aviacijoje. I oro esk. tarnauja eil. Pranas Stulgis. Stulgis pasirodo esąs nepaprastai stiprus vyras. Jis su rusų svarsčiu 2 pūdu (36 klg.) atlieka 64 įvairius veiksmus. Jo treneris irgi I oro esk. eil. Krupiekas, kuris trumpu laiku sugebėjo savo vikrumu visai gerai ištreniruoti Stulgi. Stulgis sveria 94 klg., bendrai raumeningas, storų kaulų, dideliai išvermingas, fiziškai stiprus, sveikas ir netingi treneruotis. Rytais jis su svarsčiu atlieka mankštą. Svarstis jo rankose laksto lyg obuolis.

Su mažuoju piršteliu pakelti 36 klg. jam yra niekis. Jei kas jo jėga susirūpintų, jis mums būtų, galima sakyti, ant-ras Vinča arba Labanauskas, tik reikia gerai išminklinti jo raumenis, o jėgos ir ištvermės pas jį pakaks.

Lėktuvų katastrofa. Liepos 18 d. 10 val., vyk-dant eilinius skraidymus, 2-oro eskadrilės lėktuvus ištiko avarija. Du lėktuvai susidūrė ore: vienas lėktuvas ore trū-ko pusiau, o kitam sudaužtas propeleris ir sugadintos ki-tos valdymo dalys. Avarijos metu vietoje žuvo oro žval-gas vyr. ltn. Jonas Tumelis ir lakūnas vyr. pusk. Mikas Mažonas. Sunkiai sužeistas lakūnas kapitonas Simas Sta-naitis ir kiek lengviau oro žvalgas vyr. leitn. Jurgis Ko-pukovas. Sužeistiesiems vietoje suteikta pirma medicinos pagalba ir sanitariniu automobiliu nugabenti į Karo Ligo-ninę.

Apie įvykį ir laidotuves plačiau bus kitame numeryje.
U. p. St. Čepulis.

Ryšių b-nas. Mokomos kuopos puskarininkių ini-ciatyva liepos m. 7 d. buvo suruoštas šokių vakaras, į ku-rį apsilankė nemaža ir kitų dalių karių; nemaža buvo ir pa-nelių. Vakaras praslinko linksmai. Tiesa, buvo ir ne-leistinių dalykų, k. t. ploti ir švilpti šokant vieną senovišką šokį „zuikelį“. Nejaugi jau mes tokie užuomaršos, kad vos spėjus parsiskrist visokiems „džimi“, pamiršom savo šo-kius. Tiesa, gal pasakysit, kad panelės nemoka šokti to-kius šokius. Nemoka tik tokios, kurios užaugo mieste. O juk pas mus ateina ir iš sodžiaus panelių, kurios „džimi“ nemoka ir laukė tik „zuikelio“ ar kito kokio joms žinomo. Girdėtis, kad mokomos kuopos puskarininkiai rengiasi su-ruošti vien tik lietuviškų šokių vakarą. Čia jiems galima iš anksto palinkėt gero pasisekimo.

Vladas Jurbarkietis.

Kareivių bibliotekos 1927 metais. 2 p. D. L. K. Algirdo pulko kareivių biblioteka per metus padidino tomų skaičių 699 iki 812. Skaitytojų 276 žm., perskaitė 1658 t. Daugiausia perskaityta iš 8 sk. (literatūra, bele-tristika) — 1250 t., iš 5 sk. (Gamtos mokslai) — 150 t., iš 0 sk. (bendro turinio veikalai — 100 t. ir 9 sk. (isto-rijos, geografijos) — 67 t. Bibliotekorius kap. Ališauskas (pulko švietimo vadovas).

Bibliotekos koeficientai	1927 m.	1926 m.
apyvartos	2,03	1,94
skaitymo	6,01	10,41
darbo našumo	11,20	20,19

7 p. Ž. K. Butegeidžio pulko kareivių biblioteka turi 1569 t. Skaitytojų 436. Bibliotekoj gaunami 12 lietuvių ir 1 vokiečių žurnalas (Kriegskunst im Wort und Bild). Perskaityta 1976 t. Daugiausia reikalaujama knygų iš 8 sk. (literatūra, beletristika) — 1012 t., 9 sk. (istorija, geo-grafija) — 312 t. 3 sk. (visuom. mokslų) — 109 t. Iš-leista žurnalams prenumeruoti — Lt. 234.—, apdarams — Lt. 164.— ir inventoriui — Lt. 70.20. Visi pinigai gauti iš pulko ekonom. sumų. 1928 m. numatyta gauti Lt. 1500.— Bibliotekorius leit. Jatulis (nuo 1927. XI. 29), jo padėjėjas — jaun. puskarin. L. Žažeckis (nuo 1928. I. 1.)

Bibliotekos koeficientai:	1927 m.	1926 m.
apyvartos	1,26	0,59
skaitymo	4,53	2,40
darbo našumo	7,31	1,41

8 p. K. K. Vaidato pulko kareivių bibliotekoje 649 t. Kitų žinių iš bibliotekos neatsiūsta.

Aviacijos kareivių bibliotekoje yra 1311 t. Skaitytojų 197. Perskaityta 2340 t. Bibliotekorius vyr. leit. Sulcas.

Bibliotekos koeficientai:	1927 m.	1926 m.
apyvartos	1,78	1,63
skaitymo	11,88	10,83
darbo našumo	22,25	17,65

D-ro Jono Basanavičiaus vardo Karo Ligoninės bi-bliotekoje pra 2598 t. Iš ligonių pasinaudojo biblioteka 645 žm., kurie perskaitė 1500 t.

Bibliotekos koeficientai:	1927 m.	1926 m.
apyvartos	0,58	0,67
skaitymo	2,33	1,62
darbo našumo	1,96	1,09

Majoras Ružancovas

Karo kronika

Anglijos karo laivyno manevrai. Šių metų liepos mėnesį Baltijos jūroje įvyko dideli Anglų karo laivyno manevrai. 38 karo laivai grupėmis aplankė Helsinkio, Rygos, Talino, Klaipėdos, Dansko ir Gdynės uostus.

Kariškose sterosose šie manevrai kelia didelio susido-mėjimo, nes tai yra pirmieji po didžiojo karo Anglijos karo laivyno manevrai Baltijos jūroje.

Lenkija vis ginkluojasi. Stavuose (ties Demblinu) pradėdamos statyti mūnicijos dirbtuvės.

Vokietijos karinės organizacijos. Prancūzų laikraš-čio „Journal des Debats“ pranešimu, vokiečių karinės organizacijos iš viso turinčios per 4 milijonus narių.

Kadro skaičius lenkų kariuomenėje. Tuo tarpu kaip Prancūzijoje vienas karininkas tenka 18 kareivių, o vienas puskarininkis 7 kareiviams, Lenkijoje 1 karininkas tenka 11 kareivių, o 1 puskarininkis — 5 kareiviams; karo laivyne 1 karininkas — 7 kareiviams, o 1 puskarininkis — 3 kareiviams.

Lenkijos atsargos karininkų skaičius. Birželio 15 d. įvyko „Atsargos karininkų sąjungos“ visuotinis at-stovų suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo apie 100 atstovų.

„Atsargos karininkų sąjungos“ Varšuvos apygardos pirmininkas, buv. Pilsudskio adjutantas Nakoniecnikovas, pareiškė „Nowy Dziennik Kresowy“ korespondentui, kad Lenkijoje esą apie 40.000 atsargos karininkų, iš kurių dau-giau 60% yra įstoję nariais į sąjungą.

Vasaros stovyklos studentams. Klevane (Liu-blino vaivadijoje) liepos mėn. pirmoj pusėj bus organizuotos universitetų studentams kariško parengimo vasaros stovyk-los. Stovyklose numatoma 250 vietų, į kurias bus paskirta 90 Varšuvos studentų, 50 Krokuvos, 50 Lvovo, 30 Poz-naniaus, 20 Vilniaus ir 10 Liublino. Stovyklos vadovybė ir dalyvių mokymas bus pavestas II D. O. K. karininkams.

Suomija. Šaulių vasaros stovykla. Š. m. Suomijos šaulių (šiuckor) štabas Tulusuloje organizuoja šaulių va-saros stovyklą. Bus suorganizuoti šie skyriai: pėstininkų — iš trijų kuopų po tris būrius kiekvienoje ir 2 skyriu būry, 2 grupės lengvų kulkosv., kurių viena priešaviacinė, kava-lerijos skyrius, artilerijos iš rusų ir japonų kalnų pabūklų, bombosvaidžių — granatosvaidžių skyrius, ryšio, sanitarijos skyriai ir 2 orkestrai. Numatyta apie 600 dalyvių. Svarbiausia dėmesys bus kreipiama į praktiškus šaudymus. Iš taktiškų darbų bus praeinama gynimasis, puolimas, prieš-aviacinis gynimasis. Sapiorų, kulkosvaidžių, technikos mo-kslas, bendri vienos grupės veiksmai. Stovyklos viršininkas paskirtas majoras Sigel, artilerijos ir techniško mokymo vedėjas majoras Anthos.

Kiekviena bausmė yra perspėjimas, kad klaida daugiau nebesikartotų.

Y. X.

Kilni mirtis — gyvenimo vainikas.

X + Y.

Užsieniai

Vokietijos civilinė aviacija. Oficialinėmis žiniomis Vokietijoje bendras lėktuvų skaičius siekia 475. Juose įstatyta iš viso 554 varikliai. Lėktuvų varikliai daugumoje pagaminti Vokietijoje — 513; kiti užsieniuose — 41.

Didžiausias skaičius lėktuvų — 145 priklauso „Deutsche Luft Hansa“; antrojoje vietoje stovi „Vokiečių oro susisiekimo mokykla“ (Deutsche Verkehrsfliegerschule) su 76 lėktuvais; toliau eina — Vokietijos bandymų įstaiga su 18 lėktuvų, Junkerso imonės su 14 lėktuvų ir kitos.

Kaip žinoma Versalės taikos sutartimi karški lėktuvai Vokietijoje uždrausta turėti, užtat ten sparčiai auga civilinė aviacija.

Nuskendo laivas. Nulūžus vairui, nuskendo Čili jūrininkų transporto laivas „Angamos“. Žuvo 291 žmogus. Išsigelbėjo tik 4.

Čili valstybėlė yra pietų Amerikoje.

Latvijos lietuviai. Šiomet įvyksta Latvijos seimo rinkimai. Latvijos lietuviai šiuo kartu per rinkimus stato savo atskirą sąrašą, nesidėdami su kitų tautų politinėmis grupėmis. Minėtam sąrašui pritaria visos lietuvių organizacijos.

Žuvo mūsų jūrininkas. Mūsų kelioliką jaunuolių suomių laivuose mokosi jūrininkystės ir šiuo tarpu plaukioja po pasaulį. Š. m. balandžio m. vienam tų laivų „Archibald Russel“ plaukiant iš Australijos į Europą, tarp Falklando salyno ir Ugnies Žemės (pietų Amerikos vandenynė), užklupo jį baisi audra. Gelbstant laivą du jūrininkai žuvo, jų tarpe lietuvis Antanas Mėlynis.

Vis dar tebeieško dingusių lakūnų. Gen. Nobile ir kai kurie kiti išgelbėti, bet keletas jo ekspedicijos dalyvių dar tebėra leduose. Vieni jų jau žuvę, o kiti tebeieškomi. Be to, daug dingo ir pačių ieškotojų.

Užsienio spauda ir kitų valstybių vyriausybės ir visuomenė pasipiktinusi gen. Nobile žygiais. Svedai reikalauja jį traukti teisman už jo ekspedicijos dalyvio mokslininko Malmgreno mirtį, kuris, Nobilei išsigelbstant, buvo paliktas leduose.

Dar neišgelbėtus dalyvius apima baisi žiemų ašigalio liga, kuri žmogų paverčia bevilčiu ir žvėrišku.

Sporto kronika

4 art. p. — Alytaus rinktinė 1:9:1. (4:1). Rungtynės įvyko Alytuje š. m. birželio m. 7 d. 4 art. p. — Alytaus „Makabi“ 1:7:0. (4:0). Rungtynės įvyko Alytuje š. m. birželio m. 20 d. 4 art. p. — Vilkaviškio „Makabi“ 1:6:0 (6:0). Rungtynės įvyko Vilkaviškyje š. m. liepos m. 7 d. 4 art. p. — 9 pėst. pulkas 3:0 (2:0) Rungtynės įvyko Mariampolėje 9 p. p. aikštėje dėl kariuomenės pirmenybių š. m. liepos mėn. 8 d. Rungtynės neįdomios. 9 pėst. pulko komanda visą laiką tik gynėsi, nepasitraukdama nuo savo vartų ir per didelį grūdimąsi ir karščiavimąsi patys įsivarė sau pirmą golą. Artilerininkai, būdami visą laiką persvaroj ir matydami pėstininkų ataklų gynimąsi ir turint norą pamušti kojas, žaidė atsargiai ir per tai negalėjo pasiekti geresnių vaisių.

Vyr. pusk. B. Jablonskis.

KSS Kaune. Parodos metu Kaune viešėjo Klaipėdos futbolininkai ir turėjo dvi rungtynes LFLS ir „Makabi“. Pirmą dieną svečiai pralaimėjo prieš LFLS 2:0 ir antrą dieną su „Makabi“ rungtynes užbaigė 4:1 savo naudai.

LFLS su „Kovu“ nebesusitiks. Užpraeitą savaitę turėjo įvykti draugiškos futbolo rungtynės tarp LFLS ir „Kovo“, bet dėl kilusio incidento rungtynės neįvyko.

„Kovas“ atsisakė žaisti, dėl to, kad buvo išstatyti LFLS „Tauro“ žaidėjai su keliais LFLS I k-dos žaidėjais. Kad daugiau tokių nemalonių dalykų neįvyktų, ateityje LFLS klubas neruoš jokių rungtynių su „Kovo“ sporto klubu.

Dviračių lenktynės. Paskutines priešolimpines kontroles dviračio lenktynes 160 klm. distancijai laimėjo Anolikas, parodęs nelauktą ir gerą rezultatą pravažiavęs — 5 val. 58 min. 17 sek.

Dabar turime keletą gerų dviratininkų, iš kurių bus galima sudaryti neblogą komandą olimpiadai.

Bokso rungtynės. Liepos 13 d. įvyko paskutinės priešolimpinės kontrolės bokso rungtynės. Rungtynės parodė visišką mūsų boksinių nepasiruošimą ir į Amsterdamą be J. Vinčos greičiausiai niekas nebus siųstas.

Did. Lietuvos rinktinė Klaipėdoje. Liepos 14 ir 15 d. Klaipėdoje įvyko treniruotės pobūdžio futbolo rungtynės tarp Did. Lietuvos rinktinės ir vietos komandų. Pirmą dieną Did. Lietuvos rinktinė susitiko su „Spielvereinigung Liga“, kuriai skaudžiai pralaimėjo 0:4. Antrą dieną su KSS rinktinė laimėjo 1:0. Rinktinė, pavargus kelionėj, parodė labai silpną žaidimą ir be to, dar nevisi skirti žaidėjai buvo nuvykę Klaipėdon. Žinoma, tai labai atsiliepė rinktinės sąstatui.

Klaipėda — Tilžė 3:1. Klaipėdoje įvyko tarptautinės lengvos atletikos ir futbolo rungtynės tarp Tilžės ir Klaipėdos miestų rinkinių komandų.

Futbolo rungtynes laimėjo Klaipėda 3:1. Lengvosios atletikos rungtynės pasibaigė taškų skaičiumi 48,5:45, Tilžės naudai. Per lengv. atlet. rungt. pastatytas naujas Lietuvos rekordas disko mėtyme — 35,35 mtr.

„Makabi“ (Panevėžys) — KSK (Kaunas) 1:0. Kauno sporto klubas turėjo futbolo rungtynes Panevėžy prieš vietinę „Makabi“ ir pralaimėjo 1:0. Vienintelis golas krito antrame havtaime.

Tuo tarpu tik vienas. Į Amsterdamą iš mūsų lengvoatletų iki šiam laikui yra tik vienas pasiekęs nuolatinę normą. Tai yra Akelaitis, kuris išsibėgėjęs įsoko 1,78 mtr. į aukštį. Tai yra naujas Lietuvos rekordas ir, be to, daug geresnis už Latvijos rekordą.

Pranešimai.

I.

Karių kapams tvarkyti komisijos nauja sudėtis. Įsakyme Kariuomenei 52 nr. 6 p. paskelbta karių kapams tvarkyti komisijos ši sudėtis: pirmininkas — Vyriausiojo Štabo Ūkio Skyriaus viršininkas adm. pulk. leit. Vytautas Auštauskas, nariai — vyriausias kariuomenės kapelionas kun. Antanas Palubinskas ir Vyriausiojo Štabo Ūkio Skyriaus majoras Pranas Šlapikas ir sekretorius vyresnysis leitenantas Petras Jakštas.

Kalbamoji komisija prašo visais liečiančiais Lietuvos kariuomenės karių kapų reikalais kreiptis į Vyriausiojo Štabo Ūkio Skyrių (kambarys 15 nr.) darbo valandomis. Telefonu reikia skambinti per Vyriausiojo Štabo centralinę. Visus raštus reikia siųsti šiuo antraštu: Kaunas. Vyriausias Štabas. Karių kapams tvarkyti komisijos pirmininkui.

II.

Aukštųjų Karininkų D. L. K. Vytauto Kursų sukaktuvėms paminėti š. m. lapkričio mėn. 25 d. kursai leidžia savo apžvalginį leidinį, kuriame turėtų būti nušviestas visas praėjusių metų kursų gyvenimas tiek statistinėmis žiniomis, tiek kursų atskiruose srityse nuveiktų darbų aprašymais, tiek buvusių ir tebesančių kursų lektorių ir klausytojų atsiminimais bei įspūdžiais.

Todėl kviečiami visi buvusieji ir tebesantieji p. p. kursų lektoriai ir p. p. karininkai klausytojai prisidėti šiam leidiniui išleisti.

Buvusieji p. p. lektoriai prašomi prisiųsti savo fotografijas. Visus raštus šiam leidiniui prašoma prisiųsti ne vėliau š. m. spalio mėn. 1 d. komisijos pirmininkui pulk. leit. Vitkauskui.

Rengimo Komisija.

III.

Š. m. rugpjūčio mėn. 25 dieną 1-as pėstininkų D. L. K. Gedimino pulkas mini 10 metų savo gyvavimo sukaktuves.

Tai tinkamai paminėti, manoma išleisti prie „Kario“ atskiras leidinys.

Visų gediminėjų, tarnavusių pulke, prašau kas ką gali parašyti savo atsiminimų iš pulko pirmųjų tvėrimosi ir žygių bei kovų dėl Nepriklausomybės dienų.

Visa tai prašau prisiųsti pulkan iki š/m. rugpiučio mėn. 15 dienos.
Pulko vadas.

IV.

7 pėst. Žem. Kunig. Butegeldžio pulko šventė.
Šiais metais rugpiučio mėn. 5 d. 7 pėst. Žemaičių Kunigaikščio Butegeldžio pulkas švenčia devintąją savo šventę.

Iškilmų metų vyriausybė įteiks pulkui Vyties kryžiaus vėliavą, kurią pulkas apdovanotas už kautynes ties Širvintais ir Gedraičiais.

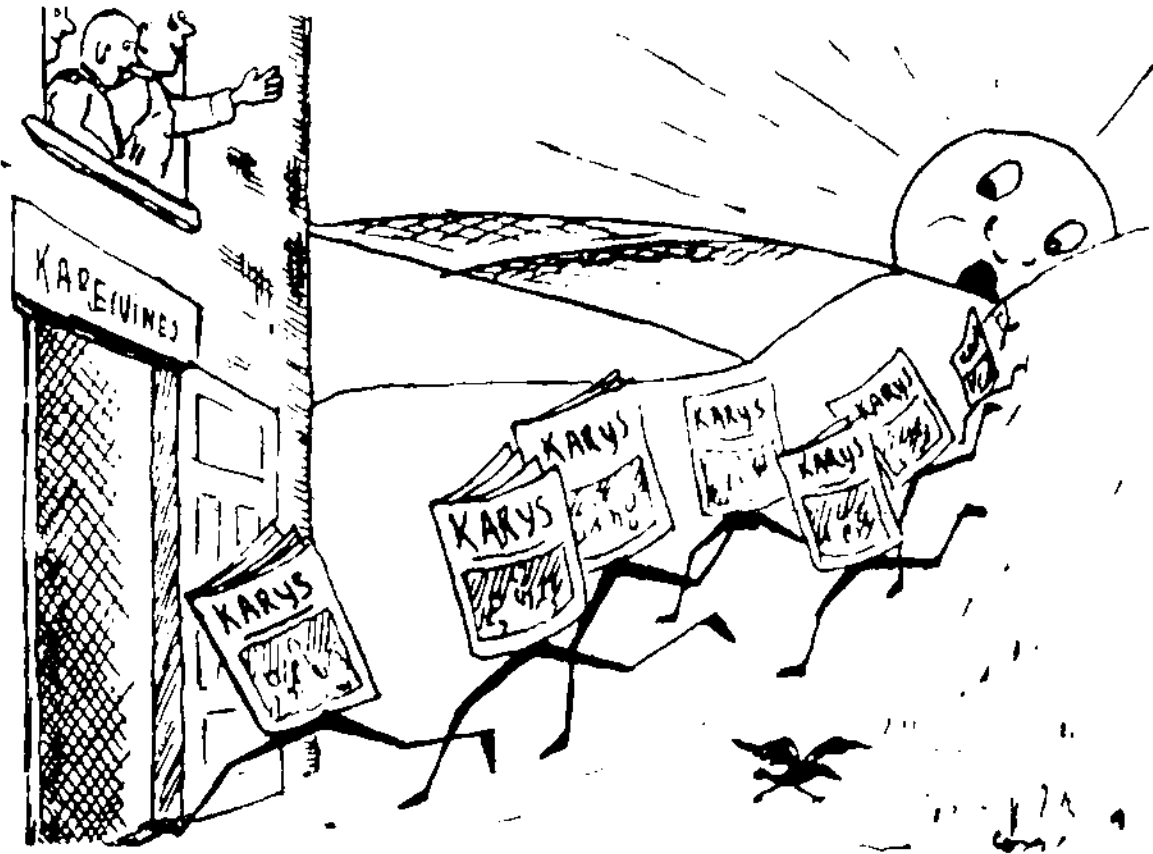
Į šventę kviečiu apsilankyti:

- Visus buvusius pulko karininkus, karo gydytojus, karo valdininkus ir karo kapelionus.
- „Vyties kryžiaus“ ordino kavaličius, pulko eilėse pasižymėjusius.

Pulko vadas.

Padidintų ir pagražintų šventėms „Karys“ numerių likimas.

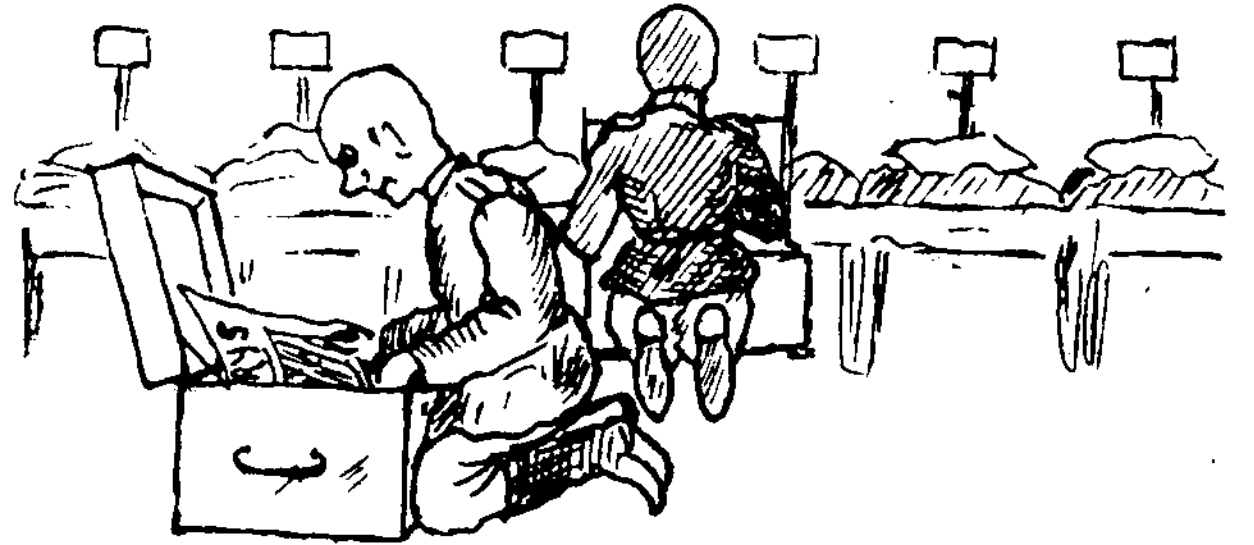
I.

Reguliariai kas savaitė
Mūs „Karys“ karius aplanko
Ir, žinia, kas jį paskaitė —
Skaito „Kari“ sau palankų.

Jį skaitydamas surasi
Kas įdomu ir kas miela
Ir nemokytas suprasi
Kas ramina tavo sielą.

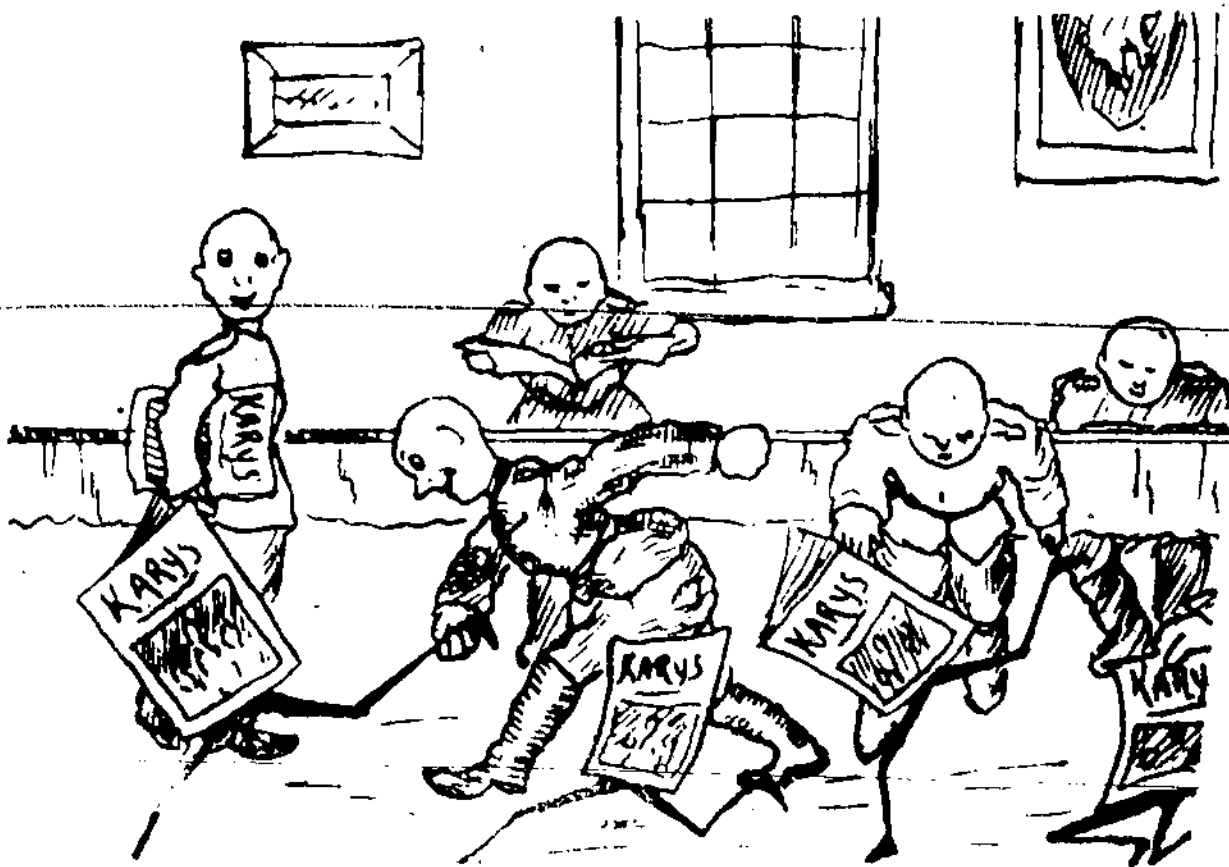
III.

Štai paimkimė Bandorių,
Kurs apsnūdes visad slenka,
Arbo kitą dar — Garbonių
(Et, pas mus tokių užtenka).

Kai tik naują „Kari“ gauna,
It vagiai jie apsidairo,
Tuoį į skryniją susikrauna,
O vėliau nekaltai dairos.

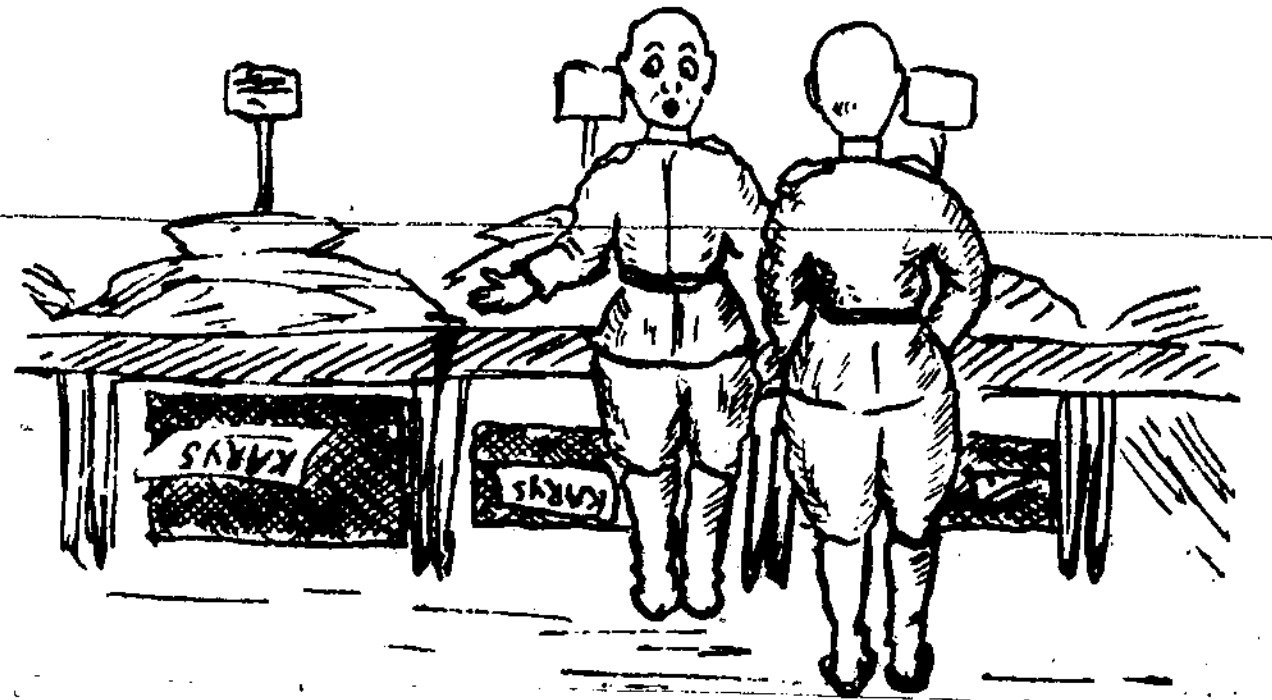
II.

Už tai mūs kariai taip laukia
Atsilankančiąją šviesą
Pasitikti būriais traukia
Ir kiekvienas ranką tiesia.

Tuoį bematant juos išgaudo
Ir atidžiai visi skaito,
Bet gi va kas yra skaudu,
Kad dar latrų pasitaiko.

IV.

Jeį paklaustumėt netyčia:
— Gal „Karys“ jau naujas gautas?
— Ne, nematėme brolyčiai, —
But atsakymas atsautas.

Gi „Karys“ kaip saulė šviečia
Pro plysius jų kuparų,
Tartum gelbėt save kviečia
Iš nedorėlių nagų.

Benerumša.

Leidžia Vyr. Št. Karo Mokslo Valdyba

Redaktorius kpt. GUSTAITIS.

Valstybės Spaustuvė Kaune, kampas Duonelaičio ir Gedimino g.

Šio nr. išspausdinta 2.500 egz.